

Skrænten er væk

Af Rektor Ralf Hemmingsen og prorektor Thomas Bjørnholm. Bragt i Universitetsavisen 4. oktober 2012.

Skrænten har været den foretrukne metafor, når vi i de senere år skulle beskrive KU's økonomiske fremtidsudsigter for de folkevalgte - i medierne og over en kop kaffe. Halsbrækkende billeder fra Møns Klint blev placeret i power point slides. Efterfulgt af søjlediagrammer, som viste det dramatiske dyk i KU's økonomi, når kassen med globaliseringsmidler bliver tømt i 2012.

Men forleden mente en dekan, at nu skulle vi holde op med at italesætte 'skrænten'. Og han har en pointe, hvis finanslovsforslaget bliver vedtaget.

Forslaget vil skabe ro om KU's økonomi de næste tre år med en stabil forsyning af basismidler, penge til det øgede optag og taxameterløft til humaniora og samfundsvidenskab. Der er også enkelte tidsler, men samlet er der tale om en god ramme om universitetets økonomi. Først og fremmest giver det arbejdsro. Væk er den årlige bæven for nedskæringer og masseafskedigelser. Det politiske motiv er helt rigtigt: universitetet er en investering – ikke en udgift. Sådan har filosofien været i hvert fald siden universiteterne fik selvstændige bestyrelser og Globaliseringsrådet dirigerede milliarder i vores retning i 00erne.

Netop i disse krisetider er det en tillidserklæring at friholde universiteterne for det sparekatalog, som gør indhug andre steder. Samtidig svæver der over lovforslaget en forventning om, at universitetet også skal bidrage til at løse store samfundsudfordringer ved at satse strategisk. Som uddannelsesminister Morten Østergaard formulerer det i en pressemeddelelse: "Til gengæld for budgetsikkerheden kræver vi synlige resultater."

Nu er KU's tidshorisont typisk længere end Christiansborgs. Universets tilblivelse, konstruktionen af pyramiderne og kræftens gåde er ikke spørgsmål, som universitetet gør sig håb om at svare endegyldigt på i løbet af en enkelt valgperiode. Men vi mener bestemt, at netop universitetet selv er bedst egnet til at foretage velbegrundede, langsigtede og fagligt funderede satsninger med udgangspunkt i KU's strategi. Der er, og vil fortsat være, problemer og gåder, som fordrer intensiv grundforskning over mange år, hvis vi skal tilnærme os seriøse løsningsforslag.

Et eksempel er fusionerne på de 'våde' fag. Formålet med fusionerne er, bl.a. med afsæt i grundforskning, at bidrage til at løse de store samfundsudfordringer, som går på tværs af gamle opdelinger. For at understøtte denne grundtanke har bestyrelsen afsat 175 millioner kroner over fem år til at etablere fem fyrtårne, her forsigtigt formuleret som spørgsmål: Hvordan kan planter gøres til fremtidens fabrikker i en verden med mangel på fødevarer og et dansk landbrug i krise? Kan forskning i det menneskelige

genom bruges til at bekæmpe kræft? Hvordan kan bæredygtig kemi og katalyse give svar på klima- og energiudfordringen? Og kan 'biologics' og 'kemisk biologi' skabe nye, revolutionerende lægemidler til en aldrende befolkning?

En anden topprioritet er vores uddannelser, hvor vi bl.a. har afsat 80 millioner kroner for at styrke tværfaglige uddannelser under 2016-puljen. Desuden vil vi bruge 20 millioner kroner til at styrke uddannelserne specifikt på humaniora, fordi der her er særlige udfordringer med at nå målet om, at bachelorstuderende skal have mindst 12 timer om ugen i 2014.

At de folkevalgte værdsætter, når KU foretager strategiske satsninger, kan man forvisse sig om ved at lytte til handelsminister Pia Olsen Dyhr, efter hun havde mødt præsidenten for BGI i Kina - verdens største forskningscenter til sekventering af gener, som i år åbnede deres europæiske hovedkvarter på KU: "Præsidenten for BGI roste vores forskning, vores uddannelse. Hvis man gerne vil have kloge børn, så skal man sende sine børn til Danmark, sagde han. Jeg kunne ikke have ønsket mig en bedre reklamesøjle," sagde ministeren til Politiken.

Med forslaget til finanslov viser 'samfundet' tillid til universitetet i en prekær økonomisk situation. Så er det kun rimeligt, at vi giver 'samfundet' noget tilbage ved selv at foretage disse langsigtede og fagligt velbegrundede strategiske satsninger.